

Briuselis, 2020 m. rugpjūčio 21 d.
REV2. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2019 m. spalio 11 d.
pranešimą (REV1)

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR PREKYBOS SAUGOMŲ RŪŠIŲ LAUKINIAIS GYVŪNAIS IR AUGALAIS SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų sritys) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams, ketinantiems pasibaigus pereinamajam laikotarpiui ES prekiauti saugomų rūšių egzemplioriais, visų pirma rekomenduojama užtikrinti, kad jie turėtų reikiamus galiojančius CITES leidimus ir juos pateiktų atitinkamiems pasienio kontrolės punktam.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos ES taisyklės dėl:

- gyvūnų ir augalų sveikatos,
- maisto produktų ir pašarų;
- gyvūnų vežimo;
- gyvų gyvūnų gabenimo;
- invazinių svetimų rūšių.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

Be to, atkreipiamas dėmesys į bendresnio pobūdžio pranešimą apie draudimus ir apribojimus, įskaitant importo ir (arba) eksporto licencijas.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomas 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą^{6, 7}. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. SAUGOMŲ RŪŠIŲ IMPORTAS, EKSPORTAS IR REEKSPORTAS IŠ ES Į JUNGTINĘ KARALYSTĘ IR ATVIRKŠČIAI

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 4 straipsnį į to reglamento A ir B priedus įrašytų rūšių (toliau – saugomos rūšys) egzempliorių **įvežimui į ES** taikomas reikalavimas įvežimo vietos muitinėje iš anksto pateikti paskirties ES valstybės narės valdymo institucijos išduotą importo leidimą. Reglamento (EB) Nr. 338/97 4 straipsnyje taip pat nustatytos šio importo leidimo išdavimo sąlygos.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt.

⁶ OL L 61, 1997 3 3, p. 1.

⁷ Dėl Reglamento (EB) Nr. 338/97 taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnio 1 ir 2 dalis saugomų rūšių egzempliorių **eksportui iš ES** į trečiąją šalį taikomas reikalavimas muitinėje, kurioje atliekami eksporto formalumai, iš anksto pateikti ES valstybės narės, kurioje yra egzemplioriai, valdymo institucijos išduotą eksporto leidimą. Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse taip pat nustatytos šių eksporto leidimų išdavimo sąlygos.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnio 1 ir 3 dalis **reeksportui** iš ES į trečiąją šalį taikomas reikalavimas pateikti ES valstybės narės, kurioje yra egzemplioriai, valdymo institucijos išduotą reeksporto sertifikatą.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, saugomų rūšių egzempliorių įvežimui ir (re)eksportui **iš Jungtinės Karalystės į ES ir atvirkščiai** taikomas Reglamento (EB) Nr. 338/97 4 straipsnis ir 5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- tais atvejais, kai saugomų rūšių egzemplioriai bus gabenami į Jungtinę Karalystę, eksportuojančioji ES valstybė narė turės išduoti eksporto leidimą;
- tais atvejais, kai saugomų rūšių egzemplioriai bus gabenami iš Jungtinės Karalystės, importuojančioji ES valstybė narė turės išduoti importo leidimą;
- tais atvejais, kai saugomų rūšių egzemplioriai bus gabenami į Jungtinę Karalystę, reeksportuojančioji ES valstybė narė turės išduoti reeksporto sertifikatą.

Tie patys principai taikomi Reglamento (EB) Nr. 338/97 C ir D prieduose išvardytų rūšių egzempliorių gabenimui, atsižvelgiant į atitinkamus tokiam judėjimui reikalingus CITES dokumentus.

2. JUNGGINĖS KARALYSTĖS IŠDUOTŲ DOKUMENTŲ GALIOJIMAS

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinės Karalystės išduoti eksporto leidimai ir reeksporto sertifikatai (pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnio 1 dalį) bei ES vidaus prekybos sertifikatai (pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 8 straipsnio 3 dalį) tokiems sandoriams nebegalios.

Dėl to gali būti, kad kuri nors iš ES valstybių narių valdymo institucijų turės išduoti naują eksporto leidimą, reeksporto sertifikatą arba 8 straipsnio 3 dalyje nurodytą sertifikatą vietoj to, kurį anksčiau buvo išdavusi Jungtinės Karalystės valdymo institucija. Šiuo atveju išduodant naują leidimą arba sertifikatą galima atsižvelgti į tai, kad Jungtinė Karalystė anksčiau buvo išdavusi leidimą arba sertifikatą pagal Reglamentą (EB) Nr. 338/97.

3. NUKRYPTI LEIDŽIANČIOS NUOSTATOS DĖL ASMENINIŲ IR NAMŲ ŪKIO DAIKTŲ

Reglamento (EB) Nr. 338/97 7 straipsnio 3 dalyje nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl tam tikrų egzempliorių, kurie yra asmeniniai arba namų ūkio daiktai, įvežimo ir (re)eksporto. Tais atvejais, kai tenkinamos atitinkamos sąlygos, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui šios nukrypti leidžiančios nuostatos bus taikomos asmeninių ir namų ūkio daiktų judėjimui iš Jungtinės Karalystės į ES ir atvirkščiai.

4. KILNOJAMOSIOS PARODOS SERTIFIKATAS, ASMENINĖS NUOSAVYBĖS SERTIFIKATAS, PAVYZDŽIŲ RINKINIO SERTIFIKATAS, MUZIKOS INSTRUMENTO SERTIFIKATAS

Komisijos reglamento (EB) Nr. 865/2006⁸ VII skyriuje (Kilnojamosios parodos sertifikatai), VIII skyriuje (Asmeninės nuosavybės sertifikatas), VIIIa skyriuje (Pavyzdžių rinkinių sertifikatai) ir VIIIb skyriuje (Muzikos instrumento sertifikatas) numatyti sertifikatai, kurie sudaro palankesnes sąlygas tam tikrų saugomų rūšių egzempliorių tarpvalstybiniam judėjimui.

Šie sertifikatai gali būti naudojami kaip importo leidimai, eksporto leidimai arba reeksporto sertifikatai⁹.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 11 straipsnio 1 dalį valstybės narės pripažįsta vienos kitų išduotus tokius sertifikatus.

Jungtinės Karalystės CITES institucijos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos išduoti sertifikatai pasibaigus tam laikotarpiui gali būti naudojami remiantis Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES), kurios šalis Jungtinė Karalystė yra ir toliau¹⁰.

5. PASKIRTOSIOS MUITINĖS ĮSTAIGOS ĮVEŽIMO Į ES IR EKSPORTO IŠ JOS REIKALAI

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 4 straipsnį įvežant egzempliorius, kurie saugomi pagal jį, atliekami būtini patikrinimai ir įvežimo punkte esančiai muitinės įstaigai iš anksto pateikiamas importo leidimas.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnį (re)eksportuojant tam tikrus egzempliorius atliekami būtini patikrinimai ir muitinės įstaigai, kurioje atliekami eksporto formalumai, iš anksto pateikiamas eksporto leidimas ar reeksporto sertifikatas.

Valstybės narės turi paskirti šias muitinės įstaigas ir apie jas pranešti Komisijai, o ši jų sąrašą skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*^{11,12}.

⁸ 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 865/2006, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą įgyvendinimo taisykles (OL L 166, 2006 6 19, p. 1).

⁹ Reglamento (EB) Nr. 865/2006 31, 38, 44b ir 44i straipsniai.

¹⁰ Dėl kilnojamosios parodos sertifikatų ir jų tipinių formų žr. Rezoliuciją Conf. 12.3 (Rev. CoP18) *dėl leidimų ir sertifikatų*, <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-03-R18.pdf>; dėl asmeninės nuosavybės sertifikatų žr. Rezoliuciją Conf. 10.20 *dėl reguliaraus tarpvalstybinio asmeninės nuosavybės teise laikomų gyvūnų gabenimo*, https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-13-07-R17_0.pdf; dėl muzikos instrumentų sertifikatų žr. Rezoliuciją Conf. 16.8 (Rev. CoP17) *dėl reguliaraus nekomercinio tarpvalstybinio muzikos instrumentų gabenimo*, https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-08-R17_0.pdf.

¹¹ Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 12 straipsnis.

¹² OL C 72, 2008 3 18, p. 52. Taip pat žr. Komisijos tarnybų paskelbtą sąrašą: https://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/list_points_of_entry.pdf.

Tais atvejais, kai, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, saugomų rūšių egzemplioriai yra išvežami iš ES muitų teritorijos arba yra įvežami į ją, šioms muitinės įstaigoms turi būti pateiktas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 338/97 reikalaujamas leidimas arba sertifikatas.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO

Susitarimo dėl išstojimo 47 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, kiek tai susiję su ES teisėje nustatytais importo ir eksporto licencijų išdavimo reikalavimais, pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu nebaigtas gabenimas turi būti laikomas gabenimu Sąjungos viduje.

Pavyzdys. Saugomų rūšių egzempliorius, kurio gabenimas iš ES į Jungtinę Karalystę arba atvirkščiai pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu dar nėra baigtas, vis dar gali būti įvežamas į ES arba Jungtinę Karalystę be eksporto arba importo leidimų. Jei taikytina, tokio gabenimo atveju reikės pateikti pagal Reglamentą (EB) Nr. 338/97 reikalaujamus ES vidaus prekybos dokumentus.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Po pereinamojo laikotarpio pabaigos taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹³. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁴.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁵.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Reglamentas (EB) Nr. 338/97 taikomas Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁶.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Tais atvejais, kai ES taisyklės numato, kad valstybės narės išduoda importo ar eksporto leidimus arba reeksporto sertifikatus, už tų leidimų arba sertifikatų išdavimą yra atsakinga Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija.

¹³ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁴ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁵ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁶ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 26 skirsnis.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- taikant Reglamentą (EB) Nr. 338/97, saugomų rūšių egzempliorių gabenimas iš Šiaurės Airijos į ES ir atvirkščiai yra ne importas, o gabenimas ES viduje;
- taikant Reglamentą (EB) Nr. 338/97, saugomų rūšių egzempliorių gabenimas iš Didžiosios Britanijos arba iš trečiosios šalies į Šiaurės Airiją yra importas;
- taikant Reglamentą (EB) Nr. 338/97, saugomų rūšių egzempliorių gabenimas iš Šiaurės Airijos į trečiąją šalį yra eksportas.

Iš ES į ŠA / iš ŠA į ES (pvz., iš Briuselio į Belfastą ar atvirkščiai)	Iš DB į ŠA (pvz., iš Londono į Belfastą)	Iš ES į DB (pvz., iš Briuselio į Londoną)	Iš DB į ES (pvz., iš Londono į Briuselį)
<ul style="list-style-type: none">• Laikoma ES vidaus prekyba• Taikomos įprastos ES vidaus prekybos taisyklės (reikalavimas turėti sertifikatą dėl A priede išvardytų rūšių, reikalavimas pateikti teisėto įsigijimo įrodymų dėl B priede išvardytų rūšių)	<ul style="list-style-type: none">• Eksporto leidimą išduoda Jungtinė Karalystė (DB)• Importo leidimą (pagal ES taisykles) išduoda Jungtinė Karalystė (ŠA)• Išvežimo ir įvežimo punktuose sienų kontrolę vykdo Jungtinės Karalystės institucijos	<ul style="list-style-type: none">• Eksporto leidimą išduoda ES valstybė narė (pvz., Belgija)• Importo leidimą (jei reikia) išduoda Jungtinė Karalystė (DB)• Įprastuose išvežimo ir įvežimo punktuose vykdoma sienų kontrolė	<ul style="list-style-type: none">• Eksporto leidimą išduoda Jungtinė Karalystė (DB)• Importo leidimą išduoda ES valstybė narė (pvz., Belgija)• Įprastuose išvežimo ir įvežimo punktuose vykdoma sienų kontrolė

Pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 6 straipsnio 1 dalį Sąjungos teisės nuostatos, kurios yra taikytinos pagal šį protokolą ir kuriomis uždraudžiamas ar ribojamas prekių eksportas¹⁷, prekybai tarp Šiaurės Airijos ir kitų Jungtinės Karalystės dalių taikomos tik tiek, kiek tai būtina reikalinga pagal kokius nors Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- gabenimui iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją taikomi Reglamente (EB) Nr. 338/97 išdėstyti reikalavimai, įskaitant bet kokius Reglamentu (EB) Nr. 338/97 įsteigtų organų priimtus sprendimus (pavyzdžiui, Mokslinio tyrimo

¹⁷ Tai apima bet kokius importo ir eksporto draudimus ir apribojimus, kylančius iš Reglamento (EB) Nr. 338/97, įskaitant Reglamentu (EB) Nr. 338/97 įsteigtų organų priimtus sprendimus (pavyzdžiui, Mokslinio tyrimo grupės nuomonę), taip pat Komisijos rekomendaciniame dokumente išdėstytas rekomendacijas.

grupės nuomonę), taip pat Komisijos rekomendaciniame dokumente išdėstytas rekomendacijas, kai šie reikalavimai kyla iš CITES nuostatų;

- jei ES yra į reglamento A arba B priedą įtraukusi rūšis, kurios nėra įtrauktos į CITES, ir tai rūšiai yra nustatytas ES eksporto draudimas, tokius egzempliorius būtų galima eksportuoti iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją, nes tokio eksporto draudimo nebūtų griežtai reikalaujama pagal ES tarptautinius įsipareigojimus¹⁸.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese^{19, 20}.

ES prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais taisyklėms skirtoje Komisijos svetainėje²¹ pateikiama bendra informacija apie taikytinus Sąjungos teisės aktus. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Aplinkos generalinis direktoratas

¹⁸ Paprastai pagal ES teisę negalima komerciniais tikslais eksportuoti A priede išvardytų rūšių laukinių egzempliorių (Reglamento (EB) Nr. 338/97 5 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktis), o pagal CITES konvenciją prekiauti jos II priede išvardytomis tomis pačiomis rūšimis galima. Todėl, pavyzdžiui, sugautos laukinės liepsnotosios pelėdos (*Tyto alba*, įtraukta į II priedą) galėtų būti komerciniais tikslais eksportuojamos iš Šiaurės Airijos į Jungtinę Karalystę, bet ne į trečiąją šalį.

¹⁹ Tais atvejais, kai būtina keistis informacija arba konsultuotis tarpusavyje, tai daroma jungtinėje konsultacinėje darbo grupėje, įsteigtoje pagal Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 15 straipsnį.

²⁰ Pavyzdžiui, Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, negali dalyvauti Prekybos laukine fauna ir flora komiteto (Reglamento (EB) Nr. 338/97 18 straipsnis) arba Mokslinio tyrimo grupės (Reglamento (EB) Nr. 338/97 17 straipsnis) veikloje, taigi taip pat negali teikti siūlymų ir reikšti prieštaravimų dėl šių organų priimtų sprendimų ar nuomonių.

²¹ https://ec.europa.eu/environment/cites/legislation_en.htm